

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze diplomové práce

**Aplikace bonitních a bankrotních modelů na podnik BAK
stavební společnost, a.s.**

Bc. Zuzana Vízková, DiS.

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Diplomová práce zaměřená na téma „Aplikace bonitních a bankrotních modelů na podnik BAK stavební společnost, a.s.“ se zabývá zhodnocením finanční situace již zmíněného podniku. V literární rešerši je zpracována charakteristika bankrotních a bonitních modelů. V praktické části je poté aplikováno a následně vyhodnoceno devět vybraných modelů na sledovaný podnik v časovém rozmezí 2008 – 2013. Dílčí výsledky jednotlivých modelů jsou pro větší přehlednost zpracovány do tabulek a grafů. Závěr diplomové práce tvoří celkové zhodnocení finanční situace podniku a doporučení pro její zlepšení, která vychází ze zjištěných výsledků jednotlivých bankrotních a bonitních modelů.

Klíčová slova: bankrotní modely, bonitní modely, Altmanův model, Tafflerův model, Indexy IN, Kralickuv Quick test, Bilanční analýza Rudolfa Douchy

Cíl práce a metodika

Cílem této diplomové práce je zhodnotit finanční situaci společnosti BAK, stavební společnost, a.s. v období let 2008 – 2013 a to pomocí bonitních a bankrotních modelů. Následně vyhodnotit zda společnosti hrozí v budoucnu vážné finanční potíže, případně bankrot. Na základě zhodnocení podniku jsou uvedeny návrhy a doporučení pro stabilizaci jeho finanční situace a případné zlepšení stavu.

Teoretická část práce popisuje bankrotní a bonitní modely, které jsou v práci obsaženy. Mezi bankrotní modely jsou zařazeny Beaverova profilová analýza, Altmanův model, Tafflerův model, Springate model, Zmijewski model, Ohlsonův model a Fulmer model. Mezi bonitními modely poté patří Kralickuv Quicktest, Tamariho model, Index bonity a Soustava bilančních analýz Rudolfa Douchy. Samostatnou skupinu v teoretické části tvoří tzv. Indexy IN – konkrétně se jedná o index IN95, IN99 a IN01.

Následuje první část praktické části, která obsahuje charakteristiku podniku BAK stavební společnost, a.s., kterou se diplomová práce zabývá. Je popsána základní charakteristika společnosti, její historie, jsou uvedeny základní ekonomické údaje, organizační struktura.

Ve druhé části je zpracována analýza finanční situace společnosti pomocí aplikace modelů zmiňovaných v teoretické části. Je zde posuzována finanční situace v rozmezí let 2008 až 2013 na základě účetních výkazů, které byly převzaty z výročních zpráv společnosti. Pro výpočty byly zvoleny tyto modely: z bankrotních to jsou Altmanův model, Tafflerův model, Springate model, z bonitních poté Index bonity, Kralickuv Quicktest a Bilanční analýza I. Také jsou využity modely Index IN95, IN99 a IN01.

Zhodnocení výsledků a doporučení

Altmanův model zařadil společnost ve všech letech do šedé zóny, kdy nelze přesně určit, zda společnost prosperuje nebo jí naopak hrozí nějaké finanční problémy. Od roku 2009 mají výsledné hodnoty poměrně vyrovnané hodnoty, které mají kolísavý trend. V roce 2009 se začala zhoršovat situace na trhu a to se projevilo i na výsledcích u všech aplikovaných modelů v této diplomové práci. Největší procentuální zastoupení na výsledku má u tohoto modelu ukazatel aktivity (obratu aktiv), který posuzuje, jak dokáže firma efektivně využívat svá aktiva. Ve všech letech tento ukazatel zaujímá podíl okolo 70%. Díky kumulaci nerozděleného zisku z minulých let má ukazatel Nerozdělený zisk/Celková aktiva vzrůstající vývoj, což napomáhá pomalejšímu klesání výsledných hodnot.

Tafflerův model vykazuje výsledky, které značí bonitní podniky. V roce 2008 vykázala společnost nejvyšší hospodářský výsledek za analyzované období, proto ukazatel rentability dosahoval v tomto roce nejvyšších hodnot a ukazatel zadluženosti naopak nejnižších hodnot vůči ostatním rokům.

Poslední bankrotní model, který je v práci aplikován je Springate model. Zde platí, že čím vyšších hodnot podnik dosahuje, tím lépe se mu daří. Nejsou zde pevně stanovené hranice, které rozdělují podniky na bankrotní a bonitní. Nejlépe se podniku dařilo v roce 2008, kdy výsledky tohoto modelu dosahují 1,114. V roce 2009 a 2010 nastalo prudké snížení výsledného hodnocení Springateho modelu z hodnoty 1,114 na 0,902 v roce 2009 a v roce 2010 na 0,708. To bylo způsobeno špatnou ekonomickou situací a malým počtem zakázek na trhu. V roce 2009 společnost výrazně navýšila objem svých krátkodobých bankovních úvěrů, což se odrazilo v poklesu hodnot ukazatele EBT/Krátkodobé závazky, který tak klesl o 62%.

Prvním bonitním modelem v této práci je Index bonity. Vývoj tohoto modelu postupně klesá, což může pro společnost znamenat určité finanční problémy. Nejlepších výsledků dosahuje index bonity v roce 2008, kdy hodnota 1,27 značí dobrou situaci. Od následujícího roku už hodnoty pouze klesají a to znamená pro společnost možnost výskytu finančních problémů.

Velmi oblíbeným při posuzování finanční situace podniku je Kralickuv Quicktest. Na základě výsledků, jsou u tohoto modelu přiřazovány známky, kdy nejnižší označuje nejlepší výsledek. I u této společnosti byl využit. Celkové výsledky se ve všech letech nacházejí v šedé zóně, která je vymezena hodnotami od 2 do 4, ale blíží se spíše k hodnotě 4, která označuje bankrotní podniky. Doba splácení dluhu u této společnosti vždy přesahuje 10 let, tento ukazatel by neměl přesáhnout dobu tří let. To bohužel nesplňuje ani jeden analyzovaný rok.

Posledním bonitním modelem je Bilanční analýza I. Tato analýza je stvořena pro prostředí českého trhu, tudíž není nijak zkreslena. Největší váha je zde kladena na ukazatel rentability. Tento ukazatel dosahuje nejvyšších hodnot v roce 2008 a 2009, v roce 2010 ovšem velice prudce klesl, téměř o 62%. I přes tento velký pokles se podnik stále udržel v šedé zóně.

Praktickou část diplomové práce zakončují indexy IN. Byly zde využity indexy IN95, IN99 a IN01. Všechny tyto modely zařazují podnik do šedé zóny, kromě roku 2008, kdy hodnota indexu IN95 3,843 vyšla v pásmu prosperity a naopak v roce 2011 index IN01 dosahuje

hodnoty 0,728, která označuje pásmo bankrotu. I přesto že u tohoto modelu je kladena nejvyšší váha na ukazatel EBIT / Aktiva, největší procentuální zastoupení má zde ukazatel aktivity, kromě roku 2008 zaujímá vždy přes 30%, To značí, že firma je schopna efektivně využívat svá aktiva.

Na základě výsledků indexu IN99 spadá podnik vždy do šedé zóny. U tohoto podniku má největší procentuální zastoupení ukazatel aktivity, který vždy tvoří přes 89%. Z tohoto důvodu velice zkrsluje celkový výsledek, a proto není pro tuto společnost příliš vhodný.

U indexu IN01 jsou nejvíce patrné změny u ukazatelů, které ovlivňuje EBIT. Ukazatel úrokového krytí klesl v roce 2009 o 76%. To souvisí s poklesem výsledku hospodaření téměř o polovinu, který již není schopen krýt tak velké množství nákladových úroků jako v roce 2008. Index IN01 dosahuje nižších výsledných hodnot i díky velmi nízkému ukazateli rentability aktiv.

Výpočty všech modelů, které byly v této diplomové práci aplikovány, směřují k závěru, že společnost se téměř vždy řadí do šedé zóny, která společnost silně neohrožuje. I přesto by se společnost měla snažit dostat se do pásma prosperity.

Společnost BAK, stavební společnost a.s. by se měla snažit snížit své náklady, které ovlivňují hospodářský výsledek a tím pádem i ukazatele rentability. U těchto ukazatelů je žádoucí, aby měli vzrůstající vývoj. Z Altmanova i Tafflerova modelu je vidět, že tyto ukazatele klesají a to z důvodu stále klesajícího hospodářského výsledku. U obou modelů má ukazatel rentability nejmenší zastoupení ve výsledné hodnotě modelů.

Část nákladů je vázána na zásoby ve skladech, proto není vhodné mít na skladě nadbytečné množství zásob a raději využít metody just in time, kdy jsou zásoby dodávány v době potřeby. Dále je možné snížit náklady využitím outsourcingu, kdy na určité činnosti ve společnosti, například správu IT, má podnik externí pracovníky. Další náklady lze ušetřit správnou volbou dodavatelů materiálů, energie.

U všech ukazatelů, které využívají k výpočtu hodnoty výsledku hospodaření je znát v roce 2009 velký propad. To je způsobeno již zmiňovanou krizí na trhu a celkovým poklesem objemu realizovaných zakázek. Dále by se společnost měla snažit snižovat množství cizích zdrojů, které od roku 2010 rostou. Nejjednodušším způsobem jak toho dosáhnout, je vydání nových akcií společnosti, které po odkoupení akcionáři zajistí společnosti nové vlastní zdroje.

Seznam literatury

Altman, Edward I. 1968. *Financial ratios, discriminant analysis and the prediction of corporate bankruptcy.* The Journal of Finance, 1968. Vol. 23.

Doucha, Rudolf. 1995. *Bilanční analýza.* Praha: Grada, 1995. ISBN 80-85623-89-7.

Kislingerová, Eva a Hnilica, Jiří. 2005. *Finanční analýza krok za krokem, 1.vydání.* Praha: C.H.Beck, 2005. ISBN 80-7179-321-3.

Knápková, Adriana a Drahomíra, Pavelková. 2010. *Finanční analýza - Komplexní průvodce s příklady.* Praha: Grada Publishing a.s., 2010. ISBN 80-247-3349-8

Neumaierová, Inka a Ivan, Neumaier. 2002. *Výkonnost a tržní hodnota firmy.* Praha: Grada Publishing a.s., 2002. ISBN 80-247-0125-1.

Růčková, Petra. 2008. *Finanční analýza - metody, ukazatele, využití v praxi - 2. aktualizované vydání.* Grada Publishing a.s., 2008. ISBN 978-80-247-2481-2.

Sedláček, Jaroslav. 2001. *Účetní data v rukou manažera: finanční analýza v řízení firmy.* Praha: Computer Press, 2001. ISBN 80-7226-562-8.

Shemetev, Alexandr. 2012. *Complex financial analysis and bankruptcy prognosis and also financial management-marketing manual for self-tuition book.* Alexandr A Shemetev, 2012. ISBN 978-5-904560-19-5.

Váchal, Jan a Vochozka, Marek a kol. 2013. *Podnikové řízení.* Grada Publishing a.s., 2013. ISBN 80-247-8682-6.

Vochozka, Marek. 2011. *Metody komplexního hodnocení podniku.* Praha: Grada Publishing a.s., 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.